

983 בשלה

כניסת השבת: 16:53

יציאת השבת: 17:45

רבנו תם: 18:19

ע"פ אופק ת"א

יג' בשבט התשפ"ו

טוב העלון השבועי להסות בה'

המבחן של החושך...

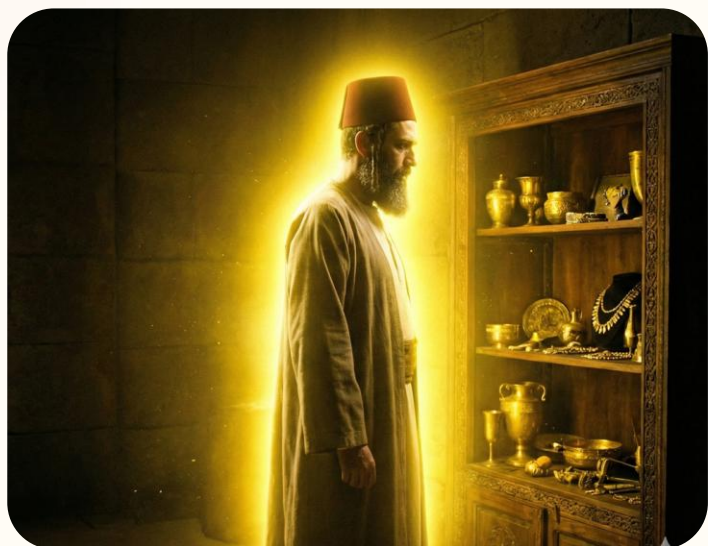
הרשע הזה שהרג את הילדים שלי, שזרק אותם ליאור, זה שהכה אותי בשוט יומם וליל, זה שגרם לאשתי לבכות ולדאוג, כעת התור שלי להשיב לו. אכה בו ואהרגנו" - יהודי כזה מת במכת חושך ונקרא רשע. מדוע? שהרי ראית בכל המכות כי ה' הוא האלוקים, המושל בצומח, בחי ובדומם, ואף שולט על לבו של פרעה וליבם של בני האדם, אם כן, מדוע אינך מבין כי

עשרת המכות האימתניות פוקדות את מצרים, מכה אחר מכה. בכל חודש הגיעה מכה אחרת, קשה מחברתה, המוכיחה לנשיא המעצמה המצרית - פרעה, כי ה' הוא האלוקים המושל בכל לבדו, וכי הטבע כולו נתון תחת שליטתו. "אתם הכתם, רצחתם והתעללתם בעם ישראל, בניי, במשך 210 שנה, כעת אתם תחטפו קשות, בעוד שעם ישראל לא ינזקו כלל", אמר ה'.

אלא שאז, מגיעה המכה התשיעית - מכת חושך. המצרים לא רואים מימינם ומשמאלם, ואף קופאים על מקומם בלי יכולת לזוז במשך ימים שלמים. מדוע עשה להם ה' מכה שכזו? אומרים חז"ל כי לפני שה' עומד להוציא את ישראל ממצרים בגאולה הגדולה, הוא הרג את כל הרשעים שהיו בעם. 80% מעם ישראל מתו במכת חושך!... מיליוני אנשים!

אך יש להבין: והרי כל עם ישראל במצרים הגיעו למעמקי הטומאה (עד שער מט'), ואף היו עובדי עבודה זרה, שאמר עליהם שרו של הים בקריעת ים סוף, כי אינו מוכן לפתוח להם את הים, כיוון שהינם עובדי עבודה זרה כמו המצרים בדיוק. אם כן, שואל החת"ם סופר: מדוע מתו במכת חושך 80% מעם ישראל שהיו רשעים, הרי כולם היו עובדי אלילים, ומה השתנו אותם ה-80% הללו?"

עונה החת"ם סופר תשובה נוראה ואיומה: מכת חושך לא נועדה רק בשביל להכות במצרים, אלא היא נוצרה בשביל לערוך מבחן לכל יהודי האם הוא ראוי לצאת ממצרים ולהיגאל, למרות היותו שקוע במעמקי הטומאה. ומה היה המבחן?... ה' הורה לכל היהודים להיכנס במכת חושך לבתיהם של המצרים, כאשר כל אחד נכנס לבית של המצרי שהיה מכה בו ומתעלל בו. היהודי היה נכנס ורואה את המצרי הרשע עומד תקוע ומשותק. אם הוא היה כועס ומתעצבן ואומר: "הנה

המצרי שהכה בך היה רק שליח שלי, אך אין לו שום כח לעשות דבר מעצמו?! אם כל האותות והמופתים שעשיתי להראות לכל העולם שאני מושל בכל, לא הספיקו לך ואתה עדיין עומד בכעסך ובנקמנותך למצרי הרשע - אתה לא מאמין בי שאני עושה הכל, ולכן אינך יכול לצאת ממצרים.

בעוד שיהודי שלא נגע במצרי ואמר לה' כי הרשע הזה היה רק שליח שלך, והכל זה אתה, ולכן לא אגע בו לרעה, אלא אעשה כבקשתך רק לחפש את הכסף שלו - הוא נשאר בחיים ויצא ממצרים. נורא ואיום!!

- המשך בעמוד 3 -

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מו"א ועט"ר מיכאל בן אורה

קלרה חתון בת סלחה

ולרי בן אירנה

גאולה בת בלור

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הלב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. גבריאל בן סמינה. שרית שרה בת מריאן. שרית שרה בת ויקטוריה. גלילי הכהן בן כוכבה. יוסף בן תמו. טובה בת מרים. יצחק בן טובה. תקווה בת פנינה. סופיה שרה בת רוזה. אבלין עדינה בת פרחיה. ר' אברהם בן ר' סעדיה. עמרון אורי בן יוסף. סאן אמנון בן שרה הי"ד, משה כהן בן נזרת ויוסף. יעקב בן שמחה. טליה מרים בת דינה וחיים. חסיבה בת רינה. הרצל דואק בן מאיר.

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א צ.ב.מ. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. משה שמואל בן זלדה. מוריה בת רויטל. גאולה בת דבורה. שרה חיה רפאלה בת רחל. טליה יאיר חיים בן ענבל שרה

זש"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מוזל. אליס בת פרידה. בתחן בת גילה רוחמה. הדר בת נחמה. רוויה בת ולרי. זיווג הגון: אביאל בן רויטל.

סגולות וישועות

הרב בן ציון מוצאפי שליט"א

(1) האם אני כאשה צריכה להתענות בימי השובבי"ם? ואם לא, מה כן אוכל לעשות?

תשובת הרב: "אשה לא צריכה כלל וכלל להתענות בשובבי"ם, וטוב שתקרא תהילים, תלמד פרקי אבות והלכות השייכות לאשה".

(2) נולדה לנו בת ב"ה, האם נכון לעשות מסיבת בריתה או קידוש עם ברכות?

תשובת הרב: "מנהג הספרדים מעולם לא היה לערוך קידוש בבית הכנסת, אלא נהגו לערוך מסיבה צנועה בחיק המשפחה המצומצמת על מנת להודות לה', וישתדלו לקרוא לה בשם בשבת הסמוכה ללידתה".

(3) מה הדרך הנכונה לעשות 'ברית יצחק' בלילה שלפני הברית?

תשובת הרב: "הכי טוב שיקרא בספר 'ברית עולם' כולם יחד, עמוד אחר עמוד, או שאחד קורא בקול רם וחבריו מקשיבים וקוראים עמו. ובחצי הלילה השני ילמדו משניות או גמרא. ולימוד זה נקרא 'ברית יצחק' על שמו של יצחק אבינו שהיה הראשון שנעקד, ונעשה לזכותו של הילד שיהא ירא ה'".

גם אם נודע לנו על התנהגות חריגה, עלינו לנסות לטפל בעקיפין, אבל בשום אופן לא לשדר שאנחנו יודעים בדיוק מה המצב, ואין מה להסתיר מאיתנו...

דבר זה למדנו ביום הראשון לבריאת העולם, כשפנה הקב"ה לאדם הראשון בעניין אכילתו מעץ הדעת - בלשון שאלה, על אף שהעניין היה ידוע לו. כלשון רש"י (בראשית ג, ט) על לשון הפסוק - אִיכָה: "יודע היה היכן הוא, אלא ליכנס עמו בדברים, שלא יהא נבהל להשיב אם יענישו פתאום".

וכן אצל קין שהרג את הבל אחיו, פונה אליו הקב"ה ואומר לו (בראשית ד, ט): "אי הבל אחיך". וכן אצל בלעם (במדבר כב, ט): "מי האנשים האלה עמך", להיכנס עמם בדברים.

למדים אנו מכאן יסוד, שגם אם יודעים - אין צורך להראות שאנחנו יודעים. כל זמן שהילד מתבייש במעשיו ונמצא במעידה זמנית, ההסתרה שלנו מהידיעה הברורה, נותנת לו את החבל והפתח להישאר עם הסטיגמה החיובית שיש לנו עדיין עליו, ובוודאי שראוי להתייעץ עם איש חינוך ירא שמיים. (הרב פנחס ברייער, לגדל)

הלכות והליכות

מתוך ה"ילקוט יוסף"

שאלה: הורדתי סיר מרק מהפלטה בשבת, בסיום השימוש, רציתי להשיבו לפלטה בכדי שישאר חם לאנשים אחרים - מותר?!

תשובה: סיר מרק הנמצא על הפלטה בשבת, והורידוהו מהפלטה בכדי למזוג ממנו, ורוצים להחזירו - לספרדים, מותר להחזירו, בתנאי שהמרק עדיין חם בחום שהיד סולדת בו (ופירושו, שאינו מסוגל לשתותו מרוב חום).

ואפילו אם יש ספק אם עדיין הוא חם בחום שהיד סולדת בו - מותר להחזירו (הואיל ויש בזה ספק ספיקא), ולכן, אפילו אם הוא חם רק כ-40 או 45 מעלות חום יש להקל להחזירו, הואיל ויש אומרים שכבר בדרגת חום כזו - הרי זה נחשב יד סולדת בו. ואפילו אם לא היה בדעתו להחזירו לפלטה בשעה שהורידו אותו מעל גבי הפלטה, מותר להחזירו כל זמן שהיד סולדת בו.

האשכנזים, מקלים להחזיר את המרק כל עוד יש בו חמימות כל שהיא, אולם, לשיטתם, ההיתר הזה הינו רק בתנאי שהיה בדעתו לחזור ולהניחו על גבי הפלטה. ומעיקר ההלכה, בארץ ישראל אפשר להקל בזה גם לאחינו האשכנזים להחזיר את סיר המרק החם על גבי פלטה, גם אם לא הייתה דעתו לכך בהתחלה.

וספרדי המקל להחזיר את המרק לפלטה כל זמן שיש בו חמימות - יש לו על מה לסמוך, (כיון שיש ספק ספיקא להקל: ספק כדברי הרמ"א שמותר להחזיר במעט חמימות, וספק הלכה כהרמב"ם שאין ביטול אחר ביטול גם בלח). אלא שנכון לומר להם שלכתחילה יש להחמיר כדעת מרן השולחן ערוך.

נתפס על חם...

חז"ל לימדונו במסכת אבות: "ואל תשתדל לראותו בשעת קלקלתו". ילד העובר תקופה קשה, זקוק לכוחות רבים כדי לשרוד ולא להתרסק.

בתקופה כזו, עלינו לשדר לו שוב ושוב שאנו עדיין מאמינים בו, ושמבחינתנו הוא עדיין אותו צדיק, אהוב וטהור. רק זה יעניק לו כוח להתגבר.

לעומת זאת, כל אותם הורים הנהנים לשדר לילד שהם יודעים ה-כ-כ-ל, שמאבא אי אפשר להסתיר ושאמא רואה על המצח אם משקרים, מרוויחים בסך הכל שהילד יחליט: אכן, אתם צודקים, אין שום טעם לנסות להתנהג בבית כאילו הכל בסדר, כי ממילא אתם יודעים עלי הכל... כך בעצם כורתים את הענף שעליו אנו רוצים לשבת.

שמתי לב, שדווקא אותם הורים תמימים, שהאמינו לילדם בתמימות שאכן הוא התפלל במניין לפני זמן קריאת שמע, ולא השתדלו להוכיח לנער שהם יודעים בדיוק מתי והיכן התפלל, הם אלו שילדיהם המשיכו להתפלל ולהתנהג כראוי...

בילד יש חוש אמת פנימי. כשהוא מרגיש שמכבדים אותו על מה שאין בו, שמעריכים אותו על מה שלא מגיע לו, הוא מתמלא רצון פנימי למלא את הציפיות.

המבחן של החושך...

לא פתחתי אותה עד שהגעתי לביתי, אלא שאז גיליתי... היו בה \$30,000 - כ- 100,000 ש"ח! במזומן.

לא ידעתי האם מותר לי לקחת אותה, ולאחר שהתקשרתי לפוסק הלכה, הוא אמר לי שהמעטפה שייכת לי בוודאות, שאם לא כן, המשטרה היתה מחרימה זאת!.

נדהמתי לראות את ישועת ה' והשגחתו יתברך! שלושה שבועות בחו"ל, עם בקשות ותחנונים לא הועילו במאומה אפילו לכסות את הוצאות הטיסה, והנה דוקא כשקבלתי הכל באמונה, ואף קיבלתי לשבת ליד אדם גדול במצב לא נוח, 12 שעות, והתחזקתי כי ה' עושה זאת בהשגחה לבדו - הרי שהגיע עד אליי סכום יפה ומכובד לחתן את בני בשמחה ובטוב לבב". (באר הפרשה)

אומר האדמו"ר מקאמארנה זצ"ל: "דע לך, כי תכלית הבריאה היא בשביל הניסיונות שיעברו על האדם. וזה כל חשיבות האדם בעולם, כי עיקר הניסיונות הם באמונה, שנאמר: "יִדְעֵתִי ה' כִּי צָדֵק מְשַׁפֵּטֶיךָ, וְאֱמוּנָה עֲנִיִּתִנִּי". אני יודע ה' כי כל המשפטים שלך, כל הקשיים והסבל שעברתי בחיים, הם בצדק. הם הכי נכונים והכי צודקים - זה הכי טוב לי. ואיך אתה בודק אותי עד כמה אני ראוי להתעלות ולהתקדם? "ואמונה עניתיני" - אתה בודק אותי באמונה!.

הילד שלך לא קם בזמן בבוקר, ובגללו איחרת לעבודה והבוס נזף בך אחרי כל הסבל שעברת איתו בבוקר - כל זה אני ה' מנסה אותך, לבחון אם תקבל זאת שאני העושה לך כל זאת. לא הילד אשם ולא הבוס.

כולם במצרים עובדי עבודה זרה, אך ה' הסכים לגאול את מי שלא נגע במצרים במכת חושך, כי הוא הבין: "אומנם מעשיי מקולקלים, אך האמונה שלי בה' המנהל הכל לא נפגמה". הוא זה שזכה להיגאל, ובו בחר ה' הגם שהיה מלא בעוונות!.

הישועה. עליתי למטוס חזרה ארצה, אלא שאם לא הספיקה האכזבה מהשהות בחו"ל, הרי שגיליתי לחרדתי כי מקומי במטוס נקבע ליד אדם גוי, ענק וגדול מימדים.

שלושה שבועות של בושות, ואף כעת לשהות שעות ארוכות של טיסה בצער ואי נוחות - אבל הכל בהשגחה, הכל מדוד וספור לאדם, ואם זה רצונו יתברך, אקבל זאת באהבה. היו אלו 12 שעות של טיסה לא נעימה בכלל - אותו אדם גדול

תפס לי את רוב המקום, עד שנשמעה הקריאה כי המטוס נוחת בשדה התעופה בארץ. הרגשתי אנחת רווחה, אלא שאז, נשמע כרוז במטוס כי המשטרה מבקשת מכולם להישאר במקומם, עד שיעשו בדיקה קפדנית לצורך זיהוי אדם חשוד.

מיד כששמע זאת הגוי היושב לידי, הוא החל להחוויר ולהילחץ. כשהשוטרים התקרבו למושב שלנו, הוא דחף מהר לכיס שלי מעטפה 'שמנה' ואמר: "זה בשבילך". הם נעמדו מולנו, ולפתע כשראו את פניו, הם עצרו אותו לחקירה, הניחו לו אזיקים לידי ואמרו לו: "אתה מואשם בפלילים, בוא איתנו מהר". הם הובילו אותו לחקירה, כשהמעטפה נותרה אצלי. פחדתי מאוד ולא ידעתי מה אגלה שיש בה.

מבהיל! כולם היו במצרים עובדי עבודה זרה, אך 80% מתו במכת חושך כיוון שלא האמינו בה' לבדו, אלא שחשבו שיש עוד מישהו שיכול לעשות לי משהו מלבד ה'.

זה לא העובד בעבודה שמצער אותי, זו לא אחותי שביישה אותי בשולחן שבת וזה לא השכן שעושה לי רעש בלילה - זה ה' לבדו המשתמש בו כשליח לנקות אותי מחטאיי.

וזו כוונת הפסוק: "ויחשך עליהם חושך, ולא מרו את דברו" (תהילים קה, כח) - בורא עולם נתן את מכת חושך בשביל לבחון מי מישראל ימיר את דברו, ולא יבין שהכל נהיה בדברו. זה היה הניסיון במכת חושך!.

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: "סיפר לי יהודי מקרה השגחה מיוחד במינו שאירע עמו: "בשעה טובה בני היקר זכה להתארס, אלא שהמצב הכלכלי בביתנו לא איפשר לי לחתנו בצורה מכובדת הראויה לו, ולכן, אחר התייעצות כבדת משקל, החלטנו כי בלית ברירה, עליי לצאת לחו"ל על מנת לנסות ולזכות נדיבי עם במצוה היקרה והחשובה של הכנסת חתן וכלה לחופתם בכבוד.

הצבתי לי יעד - שלושה שבועות של השתדלות, וב"ה התוצאות משמיים. התחזקתי באמונה חזקה והתחלתי לעבור בכתובות של אנשים אמידים, וביקשתי את עזרתם. התרומות היו זעירות עד מאד, ואף היו ימים שבקושי הצלחתי לקבל כמה שקלים. שלושת השבועות הסתיימו בסכום קטן בלבד, שבקושי כיסה את הוצאות הטיסה והלינה. בקיצור, עשיתי את דרכי למטוס ריק כמו שבאתי. זה היה ניסיון קשה ולא פשוט, ובפרט שבעוד שבועות ספורים בני צריך לעמוד תחת החופה, ועל פי הטבע אין לי מהיכן לעזור לו, אך התחזקתי באמונה שלימה שה' הוא המפרנס, וברצונו יתברך תהיה לבני חתונה מכובדת וגדולה, והוא יגלגל לי כרצונו את

והנה, בסיום התפילה, יצאו החברים לשות קפה על הספסל, בחצר בית הכנסת ולפטפט, כמידי יום. אף אני ניגשתי אליהם עם כוס הקפה ושאלתי בשלומם. והם כנקמה על 'צדקותי', סימנו לי עם היד: "ששש!!!..." כמי שעושים לי שקט ולא רוצים לדבר איתי. ניסיתי שוב לפתוח שיחה, אך הם דחו אותי.

בכל בוקר אנו יושבים יחדיו כרבע - חצי שעה, שותים ומדברים וחוזרים לבית. אלא שהפעם, כיוון שהם לא הסכימו לדבר איתי, הסתובבתי ועשיתי את הדרך לביתי, מוקדם מהרגיל, כשאני מחזק את עצמי שעשיתי את הדבר הנכון לכבוד ה'.

והנה, כשהגעתי לביתי, אשתי היתה עסוקה בהכנת האוכל במטבח והילדים מתארגנים למוסדות. החלטתי לעזור לה, ונכנסתי לחדר הילדים, אלא שהזדעזעתי לראות את המחזה הבא... התינוק הקטן שלנו בן כמה חודשים, הסתבך עם שקית שהכניס לראשו, וליפפה את צווארו. ראשו היה בצבע כחול, כשהוא מאבד את האוויר ומתקשה לנשום. כולם היו עסוקים ולא שמו לב אליו. מיד קרעתי את השקית מראשו, והצלתי אותו ממוות ממש. הודתי לה' על גודל הנס שעשה לי בזכות ששמרתי על הפה שלי בבית הכנסת, ה' שמר על האוויר העובר דרך הפה של בני התינוק. אם הייתי נשאר לדבר עם החברים מחוץ לבית הכנסת, הרי שהייתי מגיע אחר זמן רב, וכנראה לא היה לי יותר ילד..."

העידו גדולי הצדיקים כי "ה' ילחם לכם" ויתן לכם לחם ופרנסה, אם אתם תחרישון בבית הכנסת!

מאזינים לתפילה. בית הכנסת היה בשבילם כמפגש חברים, ה' ישמור.

הוא התחרט ועשה תשובה מעומק ליבו, ואמר: "רבונו של עולם, אני מקבל על עצמי מהיום בל"נ, לא לדבר מהרגע שאכנס לבית הכנסת, ועד שאצא ממנה בסיום התפילה". הדבר לא היה קל בכלל, שהרי בשבילי הדבר היה מפגש שיחות עם חברים, והרי שכעת עליי לפרוש מהם ולהתחיל להתפלל באמת, בלי לדבר.

למחרת בבוקר, הגעתי לבית הכנסת עם הקבלה החדשה. תפסתי לי מקום בצד, בעוד ששאר חבריי הצטופפו יחד והחלו לפטפט ולצחוק. הם לא הבינו מה קרה שהלכתי לצד, עד שאחד מהם התקרב אליי וניסה לדבר איתי. מיד עצרתי את שטף דיבורו וסימנתי לו עם היד על פי: "שששש!!!", כאדם המבקש שקט ואינו מעוניין לדבר. הוא לא האמין למראה עיניו והחל לצחוק. הוא חזר לחברים וסיפר להם כי השתגעתי ונעשיתי צדיק. הם החלו לפנות אליי, וגם להם לא ענית וסימנתי לשקט.

כשהגיעו ישראל אל ים סוף, הרגישו בצרה גדולה. בעוד רגע יגיעו המצרים מאחוריהם ויהרגו אותם. מיד חיזק משה רבנו את ישראל ואמר להם: "ויאמר משה אל העם: אל תיראו, התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום... ה' ילחם לכם ואתם תחרישון".

מספרים על המגיד ר' יעקב יוסף מוכיח זצ"ל, מחשובי תלמידי המגיד ממעזריץ' שהגיע פעם לעיר אחת למסור דרשה, וראה את בני המקום עצבים. שאלם לפרש עצבותם, והם השיבו לו כי הפריץ של העיר דורש שיביאו לו סכום כסף עצום, ולא - הוא ייסר אותנו קשות. פתח רבי יוסף את דרשתו ואמר: **"הודים יקרים! יודע אני שעת צרה היא לכם, אולם מבטיח אני לכם כי אם תקבלו על עצמכם שלא לדבר בבית הכנסת דברי חולין, תסור כל צרה מעליכם! שהרי כך אומר הפסוק: 'ה' ילחם לכם, ואתם תחרישון' - 'ה' ילחם לכם' ויצילכם, בתנאי ש'ואתם תחרישון', בבית הכנסת בשעת התפילה. שאין לך כח אדיר ועצום כמו שמירה על קדושת בית הכנסת, לבטל מעל כל אדם כל גזירה קשה ורעה."**

סיפר הרב אלימלך בירמן שליט"א: "היה זה לפני כמה חודשים, בעיצומו של חודש אלול. בחור אחד ממתפללי בית הכנסת, ערך עם עצמו חשבון נפש על מעשיו, ובמה הוא צריך להשתפר ולתקן. לא היה לו ספק כי עליו לשנות ולשפר את הדיבורים שלו בבית הכנסת. בכל פעם מחדש, כשהוא מגיע לבית הכנסת, הוא אינו מצליח לשלוט על פיו, והוא וכמה מהחברים לא מפסיקים לדבר ולפטפט על שלל נושאים, ובקושי

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לרפואה והצלחה: מ.ב.ב. ר.ב.מ. שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, רימה בת רינה. **זיווג הגון:** שירן בת חוה, הודיה בת רבקה. **לע"נ:** ראובן בן חנה, אביטל בת רינה.

החידה השבועית! היכן מצינו מים יבשים? שנשארו מים, אך ללא תכונתם?

סימסא, אקא, סאסאס, סאסאס אק לא
סימסא, אקא, סאסאס, סאסאס אק לא
סימסא, אקא, סאסאס, סאסאס אק לא

ההגרלה הגדולה של עזר מציון חוזרת
גם השנה אתם זוכים להשתתף ולהרוויח מתנות!
הצלת חיים | עזרה לנזקקים | הילד המיוחל
מח עצם | ועוד המון פעילויות סביב השעון

חייגו עכשיו למספר: 0504-178-187
או סרקו את הברקוד ותתחילו לזכות!!